

FAQ

Participatiecoalitie in de 30 RES-regio's

1. Wat is de Participatiecoalitie?

De Participatiecoalitie bestaat uit vijf maatschappelijke organisaties: HIER, de Natuur en Milieufederaties (NMF), Energie Samen, Buurkracht en LSA bewoners. Deze organisaties werken voor en met bewoners die actief zijn in bijvoorbeeld energiecoöperaties, lokale natuur- en milieuorganisaties en buurtorganisaties. Met onze kennis en ervaring komen goede plannen tot stand waar inwoners bij betrokken zijn en achter staan. "Iedereen kan meedoen" is daarbij het motto. We hebben geen winstoogmerk. Wel hebben we oog voor mens, omgeving en natuur. We weten wat er lokaal speelt en zetten ons netwerk in. Hiermee maken we de kans dat de energieprojecten in gemeenten en regio's slagen groter.

Van 2019 tot en met 2021 bieden we in het kader van het Klimaatakkoord een landelijk ondersteuningsprogramma bewonersparticipatie. We zijn actief in de 30 RES-regio's en in de aanpak voor aardgasvrije wijken. Deze FAQ gaat over de RES.

2. Wat is de toegevoegde waarde van de Participatiecoalitie in de RES?

In alle RES-regio's zijn de NMF en Energie Samen betrokken via regionale vertegenwoordigers. Wij voelen ons medeverantwoordelijk voor de succesvolle uitvoering van het Klimaatakkoord. Ons aanbod is primair bedoeld voor de RES-regio's, gemeenten, provincies en waterschappen. Samen met hen werken wij aan:

- » Participatieve beleidsvorming, planvorming en projectuitvoering.
- » Zorgvuldige inpassing met aandacht voor natuur, milieu en landschap.
- » Invulling 50% lokaal eigendom, ook voor lage inkomens.

Door het verkrijgen van een landelijke subsidie, hebben wij de mogelijkheid gekregen om in het RES-proces een substantiële rol te vervullen. De Participatiecoalitie brengt kennis(producten) en bruikbare voorbeelden in, organiseert masterclasses en achterbanbijeenkomsten, sluit maatschappelijke allianties en neemt in veel regio's deel in stuur- en werkgroepen. Juist omdat we ons belang in de RES inbrengen (namelijk goede participatie en goede inpassing), de lokale en regionale dynamiek als geen ander kennen, en een groot netwerk aanboren, voegen we waarde toe. Uitgangspunt bij onze inzet is dat wij dit constructief en positief-kritisch doen en ons committeren aan de uitvoering van de RES'en.

3. Hoe wordt de Participatiecoalitie bekostigd?

De Participatiecoalitie ontvangt in de periode 2019-2021 jaarlijks een subsidie van het ministerie van BZK van rond de € 2,5 miljoen. Dit geld wordt verdeeld over de vijf organisaties van de Participatiecoalitie. Enerzijds wordt hier onze inzet in de 30 RES-regio's mee bekostigd, anderzijds de inzet voor de aardgasvrije wijken (begeleiding 150 initiatieven). Jaarlijks legt de Participatiecoalitie verantwoording af aan BZK, de subsidieverstrekker. Niet alle uren van de Participatiecoalitie worden hiermee bekostigd worden. We zoeken daarom voor projecten en specifieke inzet ook vaak naar cofinanciering.

4. Hoe is de Participatiecoalitie in de RES georganiseerd?

In de RES-regio's vormen de vertegenwoordigers van de NMF en Energie Samen (energiecoöperaties) samen een regionaal team. In totaal zijn er daarmee ongeveer 60 mensen actief bezig met de RES'en namens de Participatiecoalitie. Landelijk worden deze teams ondersteund door een werkgroep RES. Vanuit de landelijke werkgroep vindt er overleg en afstemming plaats met het Nationaal Programma RES en de accounthouders van het NP RES. Ook vindt geregeld overleg plaats met de ministeries EZK en BZK.

5. Hoe zit de Participatiecoalitie 'aan tafel' in de regio's?

» Lid stuurgroep of klankbordgroep

De regionale vertegenwoordigers van de NMF en Energie Samen doen volop mee in de totstandkoming van de RES'en. In veel regio's onderhandelen, sturen en praten we mee als onderdeel van de stuurgroep, bestuurlijk stakeholdersoverleg, adviesgroep en klankbordgroep. Soms gebeurt dit expliciet onder de vlag van de Participatiecoalitie, vaak ook gebeurt dit uit naam van één van de twee organisaties.

» Inbrengen lokale kennis, kunde en goede voorbeelden

Daarnaast denken en doen we mee in veel regio's. Vaak krijgt dit de vorm als lid van een werkgroep - bijvoorbeeld participatie, communicatie, ruimte e/o landschap - of als (vaste) deelnemer aan regionale ontwerpateliers. Tijdens deze bijeenkomsten brengen we actief onze kennis, kunde, voorbeelden en ervaringen met het lokale en regionale speelveld in. Dit gaat bijvoorbeeld om het maken en delen van kaartmateriaal voor zoekgebieden, of beschikbaar stellen van kennis over en voorbeelden van 50% lokaal eigendom.

6. Hoe pakt de Participatiecoalitie zelf de handschoen op?

» Achterbanbijeenkomsten en gezamenlijk bod

We zien een grote verantwoordelijkheid in het informeren, enthousiasmeren en bij elkaar brengen van onze achterbannen en in de samenleving in brede zin. We organiseren bijeenkomsten om de groene organisaties en de energie-organisaties bij te praten over de RES, de uitvoering daarvan en op welke manier wij hierin een bijdrage kunnen en willen leveren. Nu de concept-RES'en gepubliceerd zijn, worden er ook verschillende (digitale) bijeenkomsten georganiseerd waarbij breed opgehaald wordt hoe maatschappelijke organisaties en bewoners de concepten beoordelen. Dit leidt in regio's ook tot een gezamenlijke analyse van en advies over de concepten.

buurkracht.

de natuur en
milieufederaties

Om ervoor te zorgen dat de vertegenwoordigers van NMF en Energie Samen hun werkzaamheden - ook ten tijde van Corona - goed en professioneel kunnen doen, de landelijke werkgroep RES van de PC voor hen aanvullende bijeenkomsten en trainingen.

» *Masterclasses, excursies en lokale energie-initiatieven*

De Participatiecoalitie organiseert verschillende trainingen en masterclasses voor ambtenaren, raadsleden, energiecoöperaties en natuurorganisaties. We zetten trajecten op om participatie met jongeren vorm te geven (bijv. 'swipe-o-cratie') en we organiseren excursies voor ambtenaren, bestuurders en raadsleden naar voorbeeldprojecten. Op veler verzoek is er voor ambtenaren, raadsleden en energiecoöperaties een state-of-the-art masterclass 50% lokaal eigendom ontworpen die de komende periode in heel het land (digitaal) gegeven wordt. Ook zijn er als onderdeel van de Participatiecoalitie in de provincies helpdesks en aanspreekpunten actief om lokale energie-initiatieven (verder) te helpen.

7. Wat doet de Participatiecoalitie aan kennisontwikkeling?

Wij streven er landelijk naar om de kennis die wij opdoen zo goed mogelijk te ontsluiten in/met de regio's en ook met het NP RES. Daarom besteden wij tijd en aandacht aan kennisontwikkeling en het doen van praktisch onderzoek. Voorbeelden hiervan zijn de gedragscodes die ontwikkeld zijn, handreikingen over succesvolle participatie, en het aanleveren van voorbeeldteksten en beleidsdocumenten.

8. Komt het werk van de Participatiecoalitie in alle regio's goed van de grond?

We zijn trots op de stappen die sinds medio 2019 zijn gezet. Er wordt hard gewerkt en er zijn al goede stappen gezet. Uiteraard zijn we voor het succes van de Participatiecoalitie ook afhankelijk van de ruimte en mogelijkheden die geboden wordt in en door de RES-regio's zelf. In veel regio's spelen de RES-coördinatoren en vertegenwoordigers van de Participatiecoalitie elkaar de bal makkelijk toe. Er zijn echter ook regio's waar de boot (nog) wordt afgehouden en de regio vooral 'intern' bezig is. Vanzelfsprekend maken wij ons over deze laatste categorie zorgen, omdat het niet goed betrekken van het maatschappelijk middenveld in een vroeg stadium een risico voor de uitvoering van de RES vormt. De Participatiecoalitie probeert hier waar mogelijk een positieve bijdrage te leveren.

9. Wat kan de Participatiecoalitie betekenen richting RES 1.0?

De RES 1.0 wordt concreter dan de concept-RES. Wij brengen onze kennis en expertise in over projectkansen die er in de RES-regio zijn (waar kan zon en wind goed landen?). Ook helpen wij gemeenten met het opstellen van goede beleidskaders over bijv. landschappelijke inpassing en natuur & milieu, het betrekken van bewoners en maatschappelijke organisaties, het organiseren van een inclusieve energietransitie, en hoe het streven van 50% lokaal eigendom goed vorm te geven.

10. Hoe kom ik in contact met de Participatiecoalitie?

Meer informatie is te vinden op www.departicipatiecoalitie.nl. Ook is het mogelijk een bericht te sturen aan info@departicipatiecoalitie.nl t.a.v. Has Bakker (NMF) e/o Jennie Tissingh (ES).

buurkracht.

 de natuur en milieufederaties